

* نگاه کلی

اگر بخواهیم یک نگاه کلی به آزمون زمین‌شناسی نوبت سوم شرکت تعاونی سنجش خدمات آموزشی سازمان سنجش بیندازیم، به یک روند خاص در طراحی سؤالات پی می‌بریم که آزمون‌های قبلی و حتی سال‌های قبل نیز از این روند پیروی کرده‌اند.

این آزمون‌ها در درس زمین‌شناسی به مراتب دشوارتر از کنکور دانشگاه آزاد و بسیار آسان‌تر از کنکور سراسری است. در هر آزمون تعدادی از سؤالات، کاملاً تکرار سؤالات کنکور سال‌های قبل است و برخی از سؤالات مشابه سؤالات کنکور سراسری است. اگر بخواهیم سؤالات را به سه سطح دشوار، متوسط و آسان تقسیم کنیم، باید تعریفی از سه سطح داشته باشیم.

۱- سؤالات دشوار: سؤالاتی هستند که علاوه بر مطالعه‌ی کتاب و دانستن مطالب کتاب، نیاز به ایجاد رابطه بین دانسته‌ها دارند و در واقع هوش و استعداد در رسیدن به جواب آن‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و در واقع این سؤالات ابتکاری هستند.

۲- سؤالات متوسط: سؤالاتی که مطالب کتاب درسی را عیناً مورد نظر قرار داده‌اند و فقط ادبیات سؤال‌ها با متن کتاب کمی متفاوت است ولی مفهوم یکی است.

۳- سؤالات آسان: عین جمله‌ی کتاب را مورد سؤال قرار داده‌اند.

در این نوبت آزمون سنجش:

- ۱۰٪ سؤالات دشوار
- ۶۰٪ سؤالات متوسط
- ۳۰٪ سؤالات آسان

سؤالات مشابه یا تکراری:

- سؤال ۱۰۲: سؤال کنکور سراسری
- سؤال ۱۰۴: سؤال کنکور سراسری
- سؤال ۱۰۸: سؤال کنکور سراسری
- سؤال ۱۱۱: سؤال کنکور سراسری
- سؤال ۱۱۳: مشابه سؤال کنکور سراسری
- سؤال ۱۱۴: سؤال تکراری از آزمون‌های سال‌های قبل تعاونی سنجش
- سؤال ۱۲۰: مشابه سؤال کنکور سراسری

*** پرسش‌های ابتکاری و نو**

شماره پرسش	توضیح
۱۰۵	در این سؤال شکل بلورهای کانی‌های مختلف که در جاهای مختلف کتاب بیان می‌شود، مطرح است. پیریت، گالن، هالیت، هر سه دارای بلورهای مکعبی شکل‌اند. در واقع این سؤال می‌توانست به صورت زیر هم بیان شود: شکل بلور کدام کانی با بقیه متفاوت است؟
۱۱۳	در گدازه‌های بازی، گرانروی کم است چون SiO_2 کم است. وقتی که SiO_2 کم باشد در واقع پیوند یونی کم است و تحرک یونی نیز زیاد می‌شود. حال اگر SiO_2 زیاد شود تحرک یونی کم می‌شود و گرانروی زیاد می‌شود. در گدازه‌های بازی عنصر آهن و منیزیم زیاد است که در اعماق زیاد، سنگ‌های بازی و فوق‌بازی تولید می‌شود و این عناصر باعث افزایش تحرک یونی و کاهش گرانروی می‌شود.

*** پرسش‌های غیراستاندارد یا نادرست**

شماره پرسش	توضیح
۱۰۱	البته باید گفت این ایراد بزرگ مربوط به کتاب درسی است و از غلط کتاب سؤال طرح شده است. باید بدانیم که اقلیم با آب و هوا دو واژه‌ی کاملاً متفاوت است. اقلیم (Climat) تابع دما و بارش است و مربوط به مکان است و تابعی از مکان مورد نظر است اما آب و هوا تابع زمان است و مربوط به مکان خاصی نیست. باید سؤال به این گونه باشد: عوامل اصلی مؤثر بر نوع اقلیم یک منطقه کدام است؟

دکتر محمد چلاجور